

THE USE OF PORNOGRAPHY AND THE LEVEL OF SEXUAL SATISFACTION IN FORMAL AND UNFORMAL RELATIONSHIPS.

Korzystanie z pornografii a poziom zadowolenia seksualnego w związkach formalnych i nie formalnych.

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-0571-4542> E-mail: patrykoskarfrankiewicz@o2.pl

DOI: <https://doi.org/10.62266/PK.1898-3685.2024.35.25>

Wprowadzenie

Korzystanie z szeroko rozumianej pornografii niesie za sobą bardzo destrukcyjne skutki antyspołeczne. Pomijając kwestie uzależnień jednym z takich skutków jest wpływ na związki partnerskie – bez znaczenia czy związek jest formalny czy nie. W niniejszym artykule staram się przedstawić jak duży ma ona wpływ na związki. Czy jest to wpływ pozytywny czy destrukcyjny? Jaka jest zależność między korzystaniem z materiałów pornograficznych a poziomem zadowolenia ze związków oraz poziomem satysfakcji seksualnej w związkach?

Kolejnym celem tego artykułu jest podjęcie próby odpowiedzi na pytanie, czy wykorzystywanie pornografii w Internecie wpływa na satysfakcją seksualną osób będących w związku. Odnosząc się do konkretnej literatury w tym artykule na potrzeby przeanalizowania tego zjawiska zdecydowano zgłębić tą kwestie wśród osób, które pozostają w związku małżeńskim lub w związku nieformalnym tzw. konkubinacie. Media nieustannie donoszą, że liczba rozwodów stale rośnie, przy czym coraz większa więcej par nie jest zdecydowana na małżeństwo lub temat małżeństwa jest odkładany „na później”. Należy zadać pytanie dlaczego coraz więcej małżeństw zarówno kościelnych jak i cywilnych się rozpada? Psychologowie coraz więcej mówią o tzw. niezgodności charakterów i niedopasowaniu. Również samo podejście do związku jest dziś zupełnie inne niż 30-40 lat temu. Społeczeństwo coraz częściej decyduje się na rozstanie i zawarcie nowego związku z innym partnerem/partnerką niż na naprawę dotychczasowej relacji. Niewątpliwie jednym z powodów niespełnienia w związku jest brak zadowolenia z życia seksualnego. Według badaczy seksualność człowieka ma znaczenie dla naszego systemu wartości, obraz własnego ja oraz na relacje międzyludzkie. Filmy i czasopisma pornograficzne mogą silnie wpłynąć na życie partnerów. Pornografia sama w sobie może doprowadzić do powstania bardzo dużego dystansu między dwojgiem ludzi. Jednocześnie zmniejsza zaangażowanie w związek. Uzależnienie od pornografii może nawet doprowadzić do coraz to większego zaniku współżycia między partnerami. Pornografia może również mieć związek z niewiernością. Osoby będące ze sobą w związku już po kilku, kilkunastu latach są niezadowolone a najczęściej wymienianą sferą zaniedbania w związku jest seksualność i intymność. Niniejszy artykuł podzielony został na trzy rozdziały. W pierwszym skupiłem się na dzisiejszym znaczeniu związku partnerskiego – zarówno formalnego jak i nie formalnego. W drugim rozdziale wyjaśniłem i przedstawiłem różne punkty rozumienia satysfakcji ze związku i satysfakcji seksualnej odnosząc się do konkretnych badań naukowych. W rozdziale trzecim natomiast przedstawiłem zjawisko społeczne jakim jest korzystanie z pornografii w odniesieniu do poziomu zadowolenia w stosunku do partnera oraz wpływ samej pornografii na związki formalne i nieformalne.

1. Znaczenie związku formalnego i nieformalnego

W literaturze wyróżnia się kilka form życia partnerskiego. Na potrzeby artykułu wyróżniłem pojęcie związku partnerskiego w tym małżeńskiego oraz związku nie formalnego tzw. kohabitowanego. Związek małżeński w przeszłości, obecnie oraz zapewne w przyszłości

będzie najbardziej powszechną i podstawową relacją między mężczyzną a kobietą¹. Ira Reiss podjęła próbę stworzenia uniwersalnej definicji – zaproponowała by małżeństwo postrzegać jako związek dwóch osób, który jest społecznie akceptowany. Jednostki te posiadają rolę żony i męża i kluczową rolę legalnego rodzicielstwa². Żona i mąż są elementami podsystemu. Wraz ze swoim środowiskiem podlegają wielostronnym i wzajemnym uwarunkowaniom. Tworzą tym samym dynamiczny układ, poprzez procesy: komunikacji i interakcji. Podsystem małżeński ciągle się przekształca co prowadzi do jego rozwoju na różnych płaszczyznach. Zmiany rozwojowe wynikają z wzajemnych interakcji między małżonkami, co zwrótnie oddziałuje na komunikację i funkcjonowanie partnerów³. Z badań wynika, że trwałość i jakość małżeństwa zależy od więzi małżeńskiej, którą M. Ryś interpretuje jako rozwój współrozumienia, współodczuwania i współdziałania. Miłość małżeńska stanowi szczególnie rodzaj więzi. Autorka zakłada, że dobra komunikacja między małżonkami może aktualizować więź małżeńską i miłość⁴.

Z kolei, związek partnerski to termin obowiązujący w języku prawniczym. Z definicji prawniczej, związek partnerski oznacza zarejestrowany prawnie, formalny związek dwóch osób, które nie zdecydowały się na zawarcie małżeństwa. Kto może zawrzeć związek partnerski? Taką możliwość mają obywatele między innymi wybranych europejskich krajów⁵. Europejskie kraje, które zalegalizowały związki partnerskie to: Dania, Szwecja, Islandia, Francja, Niemcy, Finlandia, Portugalia, Luksemburg, Wielka Brytania, Słowenia, Andora, Czechy, Szwajcaria, Węgry, Austria, Irlandia, Liechtenstein, Malta, Chorwacja, Cypr, Grecja, Estonia, Włochy, Monako oraz Czarnogóra.

Drugie rozumienie związku partnerskiego wywodzi się z psychologii, gdzie związek partnerski oznacza relację opartą na zasadach partnerstwa. Związek partnerski rozumiany w tym sensie, to pojęcie ogólne, które może być stosowane w kontekście różnych typów relacji, zarówno homoseksualnych, jak i heteroseksualnych. W psychologii związek partnerski to forma związku między dwiema osobami, która cechuje się bliskością emocjonalną, intymnością, zaangażowaniem i wzajemną więzią. Jest to relacja, w której partnerzy dążą do budowania trwałej i wzajemnie satysfakcjonującej więzi emocjonalnej, społecznej i seksualnej. Małżeństwo i związek partnerski to dwie różne formy prawnego i społecznego związku między dwiema osobami, które dążą do ugruntowania swoich uczuć, oddania się nawzajem oraz wspólnej przyszłości. Główna różnica między nimi leży w ich statusie prawnym i traktowaniu przez prawo. Związek kohabitacyjny, to forma związku partnerskiego, w którym dwie osoby dorosłe decydują się na wspólne zamieszkanie bez formalnego zawarcia małżeństwa. W przeciwieństwie do małżeństwa, kohabitacja nie jest uregulowana prawnie i nie wymaga żadnych formalności. W związku kohabitacyjnym partnerzy dzielą ze sobą codzienne życie, mieszkanie, finanse i obowiązki domowe. Choć nie jest to formalny związek, często para kohabitacyjna traktuje swoje relacje jako długoterminowe i planuje przyszłość razem. Ważne jest zrozumienie, że definicja związku kohabitacyjnego może się różnić w zależności od kontekstu kulturowego i społecznego. W niektórych krajach istnieją specjalne przepisy prawne dotyczące związków kohabitacyjnych, które nadają im pewne prawa i obowiązki. W Polsce jednak nie ma takich uregulowań, dlatego para kohabitacyjna nie posiada takich samych praw jak małżeństwo⁶. Coraz większa ilość par wybierających kohabitację sugerować może, że

¹ L. Dyczewski, *Wyobrażenia młodzieży o małżeństwie i rodzinie. Pomiędzy tradycją a nowoczesnością*, Wyd. Katolickiego Uniwersytetu Łódzkiego, Lublin 2009.

² I. L. Reiss, *Family system in America*. 1980.

³ I. Namysłowska, *Terapia rodzin*, Wyd. Springer PWN, Warszawa 1997.

⁴ M. Ryś, *Psychologia małżeństwa w zarysie*, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, Warszawa 1999.

⁵ Związek partnerski - co to i czym różni się od małżeństwa? Wszystko, co musisz wiedzieć - Glamour.pl - dostęp z dnia 4.01.2024

⁶ Związek kohabitacyjny, co to jest i na czym polega kohabitacja? - abcnet.com.pl - dostęp z dnia 4.01.2024

stanowi ona konkurencję dla małżeństwa. Wzrost popularności związków nieformalnych wynika przede wszystkim ze zmian społeczno-ekonomicznych, które dokonują się w ostatnich dziesięcioleciach⁷. Zmienia się także podejście do życia małżeńsko-rodzinnego oraz modyfikacji ulega wyznawany system wartości. Aktualnie dla jednostki istotny staje się także ciągły rozwój oraz samorealizacja⁸. Życie małżeńskie nie jest już jedynym istotnym obszarem życia dla człowieka. Co więcej, znaczące decyzje są podejmowane w odniesieniu do własnych, wyznawanych przez siebie wartości, nie zaś wyłącznie do tych, które obowiązywały dotychczas⁹. Do czynników sprzyjających trwaniu w kohabitacji można zaliczyć także względy ekonomiczne i brak stabilizacji w pierwszych latach po osiągnięciu pełnoletniości bądź wejściu na rynek pracy. Wiele młodych osób podejmuje decyzję o zamieszkanu z partnerem, aby zmniejszyć koszty swojego utrzymania¹⁰. Jako jeden z czynników społecznych, sprzyjający związkom nieformalnym można wskazać wzrost niezależności finansowej przede wszystkim kobiet¹¹

2. Satysfakcja seksualna i satysfakcja ze związku

Bycie w satysfakcjonującym związku daje nam poczucie szczęścia i zachowuje równowagę psychiczną¹². Związek z drugą osobą zaspokaja wiele naszych potrzeb psychicznych m.in. bezpieczeństwo, miłość, szacunek, poczucie przynależności. Jakość życia i jakość związku ma bezpośredni wpływ na to, na ile nasze potrzeby będą realizowane¹³. Stosunkowo nie dawno małżeństwo wystarczało aby takie potrzeby zaspokoić. W rezultacie coraz bardziej nasilających się zmian społecznych polegających na tym, iż staramy się znaleźć alternatywne formy związku a sama pozycja małżeństwa i rodziny stanowczo się zmieniła.

Dla wielu socjologów, psychologów i pedagogów problematyka relacji między partnerskimi jest bardzo interesująca a co za tym idzie literatura na ten temat jest bardzo obszerna. Wzajemne relacje w związku ocena się przez pryzmat czynników które (jeśli są spełnione lub są na odpowiednim poziomie) gwarantują powodzenie w związku. Z kolei Janicka twierdzi że małżonkowie mniej się kłócą a co za tym idzie wykazują w badaniach lepszą jakość szeroko rozumianej intymności i komunikacji w porównaniu do konkubinatu¹⁴. Empatia, otwartość i satysfakcja seksualna to według Janickiej i Niebrzydowskiego czynniki które stanowczo wpływają na jakość i trwałość związku¹⁵.

Analizując badania na temat jakości związku wiele badaczy porusza kwestie komunikacji między partnerskiej. Komunikacja małżeńska stanowi jeden z najważniejszych czynników, które warunkują jakość łączącej małżonków relacji, a przede wszystkim więzi uczuciowej, odzwierciedlając stopień ich wzajemnej sympatii i zaufania¹⁶. Celem komunikacji w tak intymnej relacji, jaką jest związek małżeński, oprócz efektywnego porozumiewania się

⁷ S. Brown, D. Manning, K. Payne, Relationship Quality among Cohabiting versus Married Couples 2017

⁸ H. Liberska, M. Matuszewska, *Uwarunkowania zmian rozwojowych w wybranych modelach rodziny*, Psychologiczne zeszyty naukowe, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2014, s.47-60.

⁹ E. Dybowska, *Współczesne formy życia rodzinnego i małżeńskiego*, [w:] B. Sieradzka-Baziur (red.), *Pedagogika rodziny na początku XXI wieku w świetle pojęć i terminów*, Wyd. Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie, Kraków 2018, s. 35–58.

¹⁰ P. Szukalski, *Charakterystyka związków kohabitacyjnych we współczesnej Polsce*, Wiadomości Statystyczne, 2014, s.8.

¹¹ I. Janicka, *Stosunki partnerskie w związkach niemalżeńskich*, Przegląd psychologiczny, 2008:51, s.37-53.

¹² D. Suwalska-Barancewicz, *Jakość bliskich związków interpersonalnych. Znaczenie przywiązania i zależności w budowaniu trwałych relacji*, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2016..

¹³ D. M Buss, *Ewolucja pożądania. Jak ludzie dobierają się pary*, GWP, Gdańsk 2001.

¹⁴ I. Janicka, *Kohabitacja a małżeństwo w perspektywie psychologicznej*, 2006:51, s.27-53.

¹⁵ I. Janicka, L. Niebrzydowski, *Psychologia małżeństwa*, Uniwersytet Łódzki, Łódź 1994.

¹⁶ K. Siemiątkowska, M. Obrębska, *Jakość komunikacji w związku a kompensująca rola aktywności w sieci. Człowiek i Społeczeństwo*. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2020..

powinno być też przede wszystkim wspieranie bliskości¹⁷.

Intymność wymaga ciągłej wymiany informacji a także ciągłego odkrywania się przez partnerów. Jest ważna dla mężczyzn i kobiet. Jednak z badań wynika, iż intymność kobiet nie jest w pełni zaspakajana przez ich partnerów. Mężczyźni z reguły unikają tematów związanych z seksem. W efekcie kobiety dzielą się intymnymi sprawami z innymi kobietami, najczęściej są to ich matki oraz bliskie przyjaciółki, a według Jamiesona związki powinny cechować się otwartością na drugą osobę. Ważna jest chęć rozmowy i rozumienie drugiej osoby¹⁸. Zadowolenie ze współżycia seksualnego jest ważnym wskaźnikiem zdrowia w sferze seksualnej człowieka. Pełni jedną z ważniejszych ról w ocenie jakości życia człowieka¹⁹. Celem udanego współżycia pomiędzy dwojgiem ludzi jest uzyskanie satysfakcji seksualnej.

W literaturze naukowej jest wiele definicji satysfakcji seksualnej człowieka. M.in. to fizyczna przyjemność i doznanie w czasie stosunku seksualnego²⁰. Satysfakcja seksualna to pojęcie które w literaturze jest ujmowane w różny sposób. Np. jako ogólne zadowolenie z życia intymnego²¹. Wielu badaczy tworząc szeroko rozumianą definicję zadowolenia z życia intymnego odwołuje się do takich czynników jak: ilość stosunków zakończonych orgazmem, częstotliwość, rodzaje technik stosowanych podczas stosunku.

Kobiety, które oceniają swoje życie intymne biorą pod uwagę: ilość stosunków, zaangażowanie partnera, a także bliskie relacje interpersonalne ze swoim partnerem. Mężczyźni natomiast oceniając swoje życie seksualne biorą pod uwagę wysoki poziom częstotliwości oraz posiadanie dużej ilości partnerek seksualnych. Na potrzeby niniejszej pracy posłużę się definicją satysfakcją seksualną rozumianą jako postawą wobec własnego życia seksualnego, która wyraża się poprzez myśli zachowania i emocji dotyczące swej atrakcyjności seksualnej, partnerów seksualnych i seksu²².

Autorzy badań w jednej kwestii są zgodni. Szczęście związku (małżeńskiego czy kolaborującego) zależy niewątpliwie m.in od satysfakcji seksualnej. Możliwość zaspokojenia seksualnego scala związki. Daje poczucie bliskości²³. Braun-Gałkowska w swoich badaniach podkreśla że ponad 80% małżeństw ocenia swój związek jako nieszczęśliwy jeśli nie współżyją²⁴.

Oczekiwania wobec życia intymnego kształtują dziś również wszelkiego rodzaju media w tym Internet, a co za tym idzie wszyscy mamy swobodny dostęp do materiałów pornograficznych. Pornografia bardzo często pokazuje nam to co dla nas jest nieosiągalne lub pozostaje w sferze fantazji. Przykładem mogą być różnego rodzaju fetysze. Zdecydowanie pornografia przyczynia się do oczekiwania od partnera spełnianie nierealnych oczekiwań i przekonań a co za tym idzie w związku pojawiają się pewne deficyty²⁵. Nie sposób nie zauważyć iż wszelkiego rodzaju materiały pornograficzne są źródłem bodźców a te z kolei mogą (choć nie muszą) wzbudzać potrzebę seksualną i chęć szybkiego jej zaspokojenia.

Pornografia może mieć wpływ na kształtowanie oczekiwań co do życia intymnego

¹⁷ M. Kaźmierczak, M. Plopa, *Komunikacja w bliskich związkach. Teoria i metoda badania*, Vizja Press & IT, Warszawa 2012.

¹⁸ L. Jamieson, *Intimacy: Personal Relationships in Modern Society*, Blackwell Publishers 1998.

¹⁹ K. Janowski, A. Czyżowska, *Właściwości psychometryczne polskiej wersji skali zadowolenia z życia seksualnego dla kobiet*, *Przegląd Seksuologiczny*, 2013, s.36.

²⁰ I. Janicka, *Stosunki partnerskie w związkach niemałżeńskich*, *Przegląd psychologiczny* wyd. 51:2008, s.37-53.

²¹ L. Gapik, *Psychospołeczne aspekty zachowania seksualnego*, [w:] K. Imieliński, *Seksuologia społeczna*, PWN, Warszawa 1984, s.270-312.

²² A. Żak-Lykus, M. Nawrat, *Satysfakcja seksualna, życiowa i partnerska*, *Family Forum*, 2013, s.172-186

²³ I. Foremniak, *Satysfakcja seksualna w małżeństwie. Rozważania Teoretyczne, Małżeństwo i Rodzina*, 2004, 1, s. 45-50.

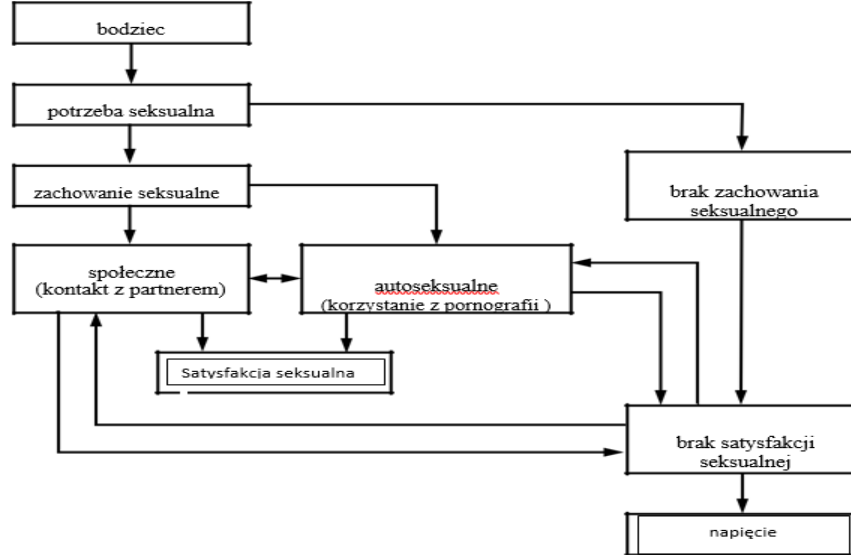
²⁴ M. Braun-Gałkowska, *Profilaktyka życia rodzinnego*. [w:] I. Janicka, T. Rostowski (red.), *Psychologia w służbie rodziny*, Uniwersytet Łódzki, Łódź 2003, s.112-143..

²⁵ E. R. Mahoney, *Human sexuality*, McGRAW-Hill, Inc. New York 1983

względem swojego partnera, w związku z czym materiał pornograficzny przyjmuje tutaj rolę pewnego rodzaju odniesienia – miernika. Osoby korzystające z pornografii mają zdecydowanie większe oczekiwania i oczekują że ich partner/partnerka będą zachowywać się i wyglądać tak jak na filmie pornograficznym. Natomiast raport Stewarta i Szymańskiego ukazuje, że korzystanie z pornografii przez partnera negatywnie wpływa na samoocenę kobiet. Jak wspomnieli wcześniejsi badacze porównywanie się do aktorek filmów pornograficznych może doprowadzić do wykreowania idealnego obrazu kobiecej seksualności, który nie będzie możliwy do uzyskania²⁶.

Rysunek 1. Model psychobiologiczny – hipotetyczna zależność pomiędzy nasileniem potrzeby seksualnej, zachowaniem seksualnym, poziomem satysfakcji seksualnej i korzystaniem z pornografii.

²⁶ D. Szymanski D, Stewart-Richardson D. Psychological, relational, and sexual correlates of pornography use on young adult heterosexual men in romantic relationships. *The Journal of Men's Studies*. 2014; 22(1): 64–82, doi: 10.3149/jms.2201.64.

A. Krawulska-Ptaszyńska, *Psychospołeczne uwarunkowania korzystania z pornografii przez mężczyzn*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2003, s. 54.

Rysunek 1. przedstawia zależność między nasileniem potrzeby seksualnej, poziomem jej zaspokojenia i dostępności różnych zachowań seksualnych. Bodźcem zewnętrznym, który wzbudzi potrzebę seksualną, może być np. pornografia. Po wzbudzeniu potrzeby, osoba albo skorzysta z własnych wyuczonych zachowań seksualnych albo nie skorzysta, konsekwencją czego jest brak satysfakcji seksualnej i związane z tym frustracje. Zachowania seksualne to: stosunek z partnerem lub masturbacja.²⁷

3. Satysfakcja seksualna u osób korzystających z pornografii

Materiały Pornograficzne odgrywają znaczącą rolę w wielu bliskich związkach. W badaniach Bridges i Morokoff, 72% mężczyzn i 56% kobiet zadeklarowało korzystanie z pornografii²⁸. Badania te wykazały jak bardzo pornografia (filmy i prasa) jest popularna i jak dużo osób ma potrzebę korzysta z niej. Większość badań wskazuje, że osoby, które korzystają z pornografii, oceniają swój związek jako mało satysfakcjonujący, tym samym nisko oceniają poziom satysfakcji seksualnej²⁹. Inni badacze znajdują negatywne zależności między korzystaniem z pornografii a jakością związku u mężczyzn, ale nie u kobiet. Kobiety korzystające z pornografii pozytywnie odnoszą się do swojej relacji z partnerem i satysfakcji seksualnej. Natomiast mężczyźni korzystający z pornografii oceniają bardzo negatywnie swoją relację z partnerem i satysfakcję seksualną. Różnica ta może być spowodowana innym sposobem postrzegania pornografii. U mężczyzn pornografia najczęściej służy jako wstęp do masturbacji. Kobiety widzą w materiałach pornograficznych pewną część współżycia seksualnego. Z badań Yucel, Gassanov wynika, że pary które decydują się na wspólne oglądanie pornografii z partnerem/ partnerką może nieść ze sobą pozytywne skutki³⁰. Jak to się dzieje, że pornografia wkrada się w nasze życie z taką łatwością? Próbując odpowiedzieć na to pytanie. Marlena E. Kazon – warszawska psychoterapeutka mówi „*Najczęściej przez kryzysy. Seks jest kiepski albo bardzo rzadki. Nie rozmawia się o tym. Po COVID-zie jest mnóstwo takich zmęczonych sobą par. Czasem powodem jest choroba partnera, jego żaloba, ciąża, poronienie. Partner rozumie, ale ma niezaspokojone potrzeby, więc zaczyna się masturbacja. Sama w sobie*

²⁷ A. Krawulska-Ptaszyńska, *Psychospołeczne uwarunkowania korzystania z pornografii przez mężczyzn*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2003.

²⁸ A. J. Bridges, P. J. Morokoff, *Sexual media use and relational satisfaction in heterosexual couples*, *Personal Relationships*, 2011:18, s. 562–585.

²⁹ A. Ferrona, Y. Lussier, S. Sabourin, A. Brassard, *Rola pornografii internetowej i niewierności w związkach między osobowością, przywiązaniem a parą i satysfakcją seksualną*. Vol. 2017:06, nr 01.

30

P. Muusses, C. Kerkhof, *Finkenauer* - Internet pornography and relationship quality: A longitudinal study of within and between partner effects of adjustment, sexual satisfaction and sexually explicit internet material among newly-weds 2015 <https://doi.org/10.1016/j.chb.2014.11.077>

jest naturalnym, ponieważ biologicznym działaniem i nie uzależnia – przeciwnie, uczy, co nas podnieca. Zamykamy oczy, uruchamiamy wyobraźnię. Ja jestem głównym bohaterem, ja fantazuję. Ale sytuacja się zmienia, kiedy – żeby było szybciej i intensywniej – wkręcamy się w obrazek, filmik. I już nie jest OK. Używam swojego ciała, ale nie ja jestem bohaterem tego aktu. Odtwarzam film, który zostaje w mojej głowie, powiązany z uczuciem przyjemności. Potem trudno wrócić do seksu we dwoje. Do przytulania, głaskania, bliskości”³¹.

Należy jednoznacznie zaznaczyć iż konsekwencje konsumpcji treści pornograficznych są różne i ocierają się do rozmaitych w różnych płaszczyznach ludzkiej aktywności. Dotyczą zarówno zdrowia seksualnego i mogą się przejawiać pod postacią:

- Dysfunkcji seksualnych np. zaburzenia wzwodu
- Problemów z relacji partnerem/partnerką
- Trudności osobiste

Zaburzenia zachowania np. depresja, lek³².

Jak wskazuje Bogdan Stelmach z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego³³

- Pornografia redukuje zdolność do miłości.
- Pornografia redukuje potrzebę budowania więzi, zastępując je potrzebami promiskuityzmu, czyli wyłącznie redukcji napięcia poprzez seks.
- Pornografia powoduje narastanie potrzeb seksualnych z użyciem przemocy seksualnej.
- Pornografia czyni uzależnionego człowiekiem samotnym pośród tłumu.
- Pornografia redukuje potrzebę zakładania rodziny.
- Pornografia sprzyja postawom z presją na zmiany norm kultury na pasujące do uzależnienia (prawo, obyczajność, moralność, religia).
- Zwielokrotnia liczbę osób dotkniętych dewiacjami seksualnymi.

Mężczyźni, którzy mają poczucie skuteczności zakresie umiejętności seksualnych cenionych przez kobiety, wysoko oceniają swoje zadowolenie z życia seksualnego³⁴. Biorąc pod uwagę kobiety zauważono, że ich zadowolenie z seksu zależy od stażu bycia w związku, niskiej witalności i ciągłej potrzeby ich dowartościowania. Można zatem wysunąć wniosek, że kobiety które są pełne wigoru mają trudności ze znalezieniem odpowiedniego partnera który będzie w stanie ich dostatecznie zaspokoić. Z jednej strony wynika to ze skrupowania i wstydu mówienia o swoich potrzebach. Z kolejnej strony zaś jeśli kobieta zdecyduje się o tym mówić głośno i otwarcie to mężczyźni może się wydawać iż nie będzie jej w stanie zaspokoić. W większości badań psychologicznych dotyczących pornografii główny nacisk jest położony na potencjalne negatywne konsekwencje płynące z jej nadmiernego użytkowania. Oglądanie filmów pornograficznych może nieść ze sobą negatywne konsekwencje, takie jak obniżona ocena atrakcyjności własnej oraz partnera. Związek pomiędzy obrazem własnego ciała i korzystaniem z pornografii jest przedmiotem badań psychologów, ale również urologów czy chirurgów plastycznych. Przegląd literatury przedmiotu wskazuje na wzrost w ostatnich latach liczby badań dotyczących uzależnienia od pornografii niemal na całym świecie³⁵. W Polsce

³¹ Oglądanie filmów pornograficznych z partnerem: czy podsyci namiętność w związku? – dostępność z dnia 13.01.2024

³² B. Stelmach. *Teologia i Moralność. Psychiczno-moralne i społeczne skutku pornografii*.

³³ Tamże, s.127

³⁴ Z. Izdebski, A. Ostrowska, *Seks po polsku: Zachowania seksualne jako element stylu życia Polaków*, Muza, Warszawa 2003.

35

A. Wery, J. Bilibeux. *Addictive Behaviours - Problematic cybersex: Conceptualization, assessment, and treatment. Laboratory for Experimental Psychopathology, Psychological Sciences Research Institute, Université catholique de Louvain, Belgium 2015* <http://dx.doi.org/10.1016/j.addbeh.2015.11.007>

zainteresowanie tym zjawiskiem wśród badaczy jest jednak nadal bardzo małe. Można odnieść pewnego rodzaju wrażenie że jest to cały czas temat tabu.

Badając poziom zadowolenia z życia seksualnego ciekawe wnioski ukazał Kucharski i Rzepa. W przeprowadzonym badaniu podjęto głównie psychologiczny aspekt zagadnienia i wykazano, że:

1. Męska satysfakcja z życia seksualnego wiąże się z poczuciem bycia kochanym, wysokim poziomem kompetencji, popularności i witalności oraz z atrakcyjnością fizyczną. Przy tym wyjątkowo znacząca okazała się wysoka witalność i poczucie bycia kochanym.

2. Kobięca satysfakcja seksualna jest tym większa, im niższy poziom witalności i obronnego wzmocnienia samooceny.

3. Mężczyźni wyżej niż kobiety oceniają satysfakcję z życia seksualnego.

4. Satysfakcja seksualna nie zależy od wieku kobiet i mężczyzn, choć im dłużej kobiety przebywają w związku, tym ich satysfakcja seksualna jest większa

Przeprowadzone badanie wykazało, że satysfakcja seksualna nie zależy od wieku kobiet i mężczyzn, choć ustalono, że im dłużej kobiety przebywają w stałym związku, tym wyżej oceniają swoje pożycie seksualne. Podobnej zależności nie stwierdzono wśród mężczyzn³⁶.

Wnioski

Na podstawie wymienionej literatury oraz biorąc pod uwagę zebrany w artykule materiał można zdecydowanie stwierdzić, że korzystanie z pornografii zarówno w związkach formalnych i nieformalnych ma wpływ na jakość tych związków jak i na poziom satysfakcji seksualnej a także poziom zadowolenia z partnera/partnerki. Niewątpliwie korzystanie z różnych źródeł materiałów pornograficznych wpływa na nasze związki w bardzo różny sposób. Niewątpliwie wiele zależy od nas samych i od naszych oczekiwań bowiem dla niektórych wspólne oglądanie filmów pornograficznych może być ciekawym urozmaiceniem związku co ewidentnie przełoży się na jakość współżycia pomiędzy partnerami. Dla innych natomiast kwestia korzystania z pornografii przez partnera może (choć nie musi) wzbudzić pewien dyskomfort oraz (co pokazały badania) niepokój oraz świadomość tego iż nasz partnera/partnerka nie jest zadowolony ze współżycia.

Problematyka życia intymnego zdobyła w ostatnim czasie coraz większą popularność. Jednocześnie, wokół seksu narosło sporo stereotypów, a tematy z nim związane nadal wywołują niezdrowe pobudzenie i wstyd. Dlatego istnieje pilna potrzeba podejmowania badań w tym zakresie, ze zwróceniem szczególnej uwagi na interdyscyplinarny charakter problematyki seksualnej. Pomimo, iż żyjemy w XXI wieku dla części z nas seks to ciągle temat tabu. Nie sposób nie odnieść wrażenia, że temat dotyczący naszego współżycia to cały czas temat wstydlivy. Analizując wiele badań dotyczących poziomu zadowolenia z życia seksualnego na potrzeby niniejszego artykułu odniosłem wrażenie, że partnerzy nie podejmują nawet próby rozmowy o swoich potrzebach seksualnych. W zamian za to uciekają się do pornografii, a ta zaopatrzona w odpowiednie treści daje odbiorcom odpowiedni poziom satysfakcji.

Bibliografia:

1. Stelmach B., Psychiczno-moralne i społeczne skutki pornografii. [w:] Teologia i Moralność. Tom 15 nr 1. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2020 <https://doi.org/10.14746/tim.2020.27.1.08>

2. Braun- Gałkowska M., *Profilaktyka życia rodzinnego*, [w:] I. Janicka, T. Rostowski (red.). *Psychologia w służbie rodziny*, Uniwersytet Łódzki, Łódź 2003, s.112-143.

3. Bridges A. J., Morokoff P. J., *Sexual media use and relational satisfaction in heterosexual couples*, *Personal Relationships*, 2011:18, s.562–585.

³⁶ S. Kucharski, T. Rzepa, *Samoocena i jej komponenty a satysfakcja z życia seksualnego*, *Psychoseksuologia* nr 3. Centrum Psychoedukacji, Uniwersytet SWPS, Poznań 2017.

4. Brown S., Manning D., Payne K., *Relationship Quality among Cohabiting versus Married Couples 2017* Journal of Family Issues Vol.38 2015
<https://doi.org/10.1177/0192513X15622236>
5. Buss D. M., *Ewolucja pożądania. Jak ludzie dobierają się pary*, GWP, Gdańsk 2001.
6. Dybowska, E. *Współczesne formy życia rodzinnego i małżeńskiego*. [w:] B. Sieradzka-Baziur (red.), *Pedagogika rodziny na początku XXI wieku w świetle pojęć i terminów*. Wyd. Naukowe Akademii Ignatianum, Kraków 2018, s.35-58.
7. Dyczewski. L. *Wyobrażenia młodzieży o małżeństwie i rodzinie. Pomiedzy tradycją a nowoczesnością*, Wyd. Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 2009.
8. Ferrona A., Lussier Y., Sabourin S., Brassard A., *Rola pornografii internetowej i niewierności w związkach między osobowością, przywiązaniem a parą i satysfakcją seksualną*. Vol.06 nr 01 2017.
9. Gapik L. *Psychospołeczne aspekty zachowania seksualnego*, [w:] K. Imieliński, *Seksuologia społeczna*, PWN, Warszawa 1984, s. 270-312.
10. Izdebski Z., Ostrowska, A. *Seks po polsku: Zachowania seksualne jako element stylu życia Polaków*, Muza, Warszawa 2003.
11. Jamieson, L. *Intimacy: Personal Relationships in Modern Society*. Blackwell Publishers, doi:10.1177/000169930004300210 1998
12. Janicka I. *Stosunki partnerskie w związkach niemałżeńskich*, 51:2008, s.37-53.
13. Janicka I., Niebrzydowski L., *Psychologia małżeństwa*, Uniwersytet Łódzki, Łódź 1994.
14. Janicka I., *Kohabitacja a małżeństwo w perspektywie psychologicznej*, Przegląd psychologiczny, 51:2006, s. 27-53.
15. Janicka I., *Stosunki partnerskie w związkach niemałżeńskich*, Przegląd psychologiczny wyd. 51:2008, s.37-53.
16. Janowski K., Czyżowska A., *Właściwości psychometryczne polskiej wersji skali zadowolenia z życia seksualnego dla kobiet*, Przegląd Seksuologiczny, s. 36 2013
17. Kaźmierczak M., Plopa M., *Komunikacja w bliskich związkach. Teoria i metoda badania*, Vizja Press & IT, Warszawa 2012.
18. Krawulska-Ptaszyńska A., *Psychospołeczne uwarunkowania korzystania z pornografii przez mężczyzn*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2003.
19. Kucharski Sz., Rzepa T., *Samoocena i jej komponenty a satysfakcja z życia seksualnego*. *Psychoseksuologia* nr 3. Centrum Psychoedukacji, Uniwersytet SWPS, Poznań 2017.
20. Liberska H, Matuszewska M., *Uwarunkowania zmian rozwojowych w wybranych modelach rodziny*. *Psychologiczne zeszyty naukowe*. Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2014, s.47-60.
21. Mahoney E. R., *Human sexuality*, McGRAW-Hill, Inc. New York 1983.
22. Muusses P., Kerkhof C., Finkenauer - *Internet pornography and relationship quality: A longitudinal study of within and between partner effects of adjustment, sexual satisfaction and sexually explicit internet material among newly-weds*, 2015.
23. Namysłowska I., *Terapia rodzin*, Wyd. Springer PWN, Warszawa 1997.
24. Reiss I. L., *Family system in America*. 1980.
25. Ryś M., *Psychologia małżeństwa w zarysie*, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, Warszawa 1999.
26. Siemiątkowska K., Obrębska M., *Jakość komunikacji w związku a kompensująca rola aktywności w sieci*. *Człowiek i Społeczeństwo*. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2020.
27. Suwalska-Barancewicz D., *Jakość bliskich związków interpersonalnych. Znaczenie przywiązania i zależności w budowaniu trwałych relacji*, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego,

Bydgoszcz 2016.

28. Szukalski P., Charakterystyka związków kohabitacyjnych we współczesnej Polsce. *Wiadomości Statystyczne*, 2014.

29. Szymanski D, Stewart-Richardson D., *Psychological, relational, and sexual correlates of pornography use on young adult heterosexual men in romantic relationships*, *The Journal of Men's Studies*. 2014; 22(1): 64–82, doi: 10.3149/jms.2201.64.

30. Wery A, Bilibaux J., *Addictive Behaviours Problematic cybersex: Conceptualization, assessment, and treatment. Laboratory for Experimental Psychopathology, Psychological Sciences Research Institute, Universite catholique de Louvain, Belgium* 2015. <http://dx.doi.org/10.1016/j.addbeh.2015.11.007>

Netografia

1. Oglądanie filmów pornograficznych z partnerem: czy podsyci namiętność w związku? – dostępność z dnia 13.01.2024

2. Związek kohabitacyjny, co to jest i na czym polega kohabitacja? - abcnet.com.pl - dostęp z dnia 4.01.2024

3. Związek partnerski - co to i czym różni się od małżeństwa? Wszystko, co musisz wiedzieć - Glamour.pl - dostęp z dnia 4.01.2024